

Verksamhet

Vindkraftspark Långnabba
Ålands Vindenergi Andelslag, ÅVA
Vikingagränd 2
22100 Mariehamn

Ärende

Ansökan avser revidering av både miljö tillstånd ÅMHM-Pn 21/08 för 6 vindkraftverk kallade Långnabba I och miljö tillstånd ÅMHM-Pn 09/15 för 4 vindkraftverk kallade Långnabba II. Revideringen avser uppförande och drift av 10 vindkraftverk med en rotordiameter om 70 - 140 meter samt en navhöjd om 80 - 125 meter. Generatoreffekt på verken är idag högre än de vindkraftverk som kunde levereras tidigare och kan om hela parken byggs ut ge en elproduktion om 130 000 -140 000 MWh eller mer per år, vilket motsvarar ungefär 50 % av hela Ålands elförbrukning på årsbasis. Samtidigt anhåller sökanden om att miljö tillstånden slås ihop till ett miljö tillstånd för Långnabba I och II till en hel vindkraftpark med 10 verk kallat Långnabba i Torp, Eckerö.

Revidering av miljö tillstånden sker med stöd av 22 § i landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Beslut

Miljö tillstånd

Ålands Vindenergi Andelslag beviljas reviderat och sammanslaget miljö tillstånd för uppförande och drift av 10 vindkraftverk kallade Långnabba i Torp, Eckerö med stöd av 17 § 1 mom. landskapslagen (2008:124) miljöskyddslagen.

Vindkraftparken med 6 verk benämnt Långnabba I har beviljats miljö tillstånd den 28.05.2008, ÅMHM-Pn 21/08, som tillsvidare tillstånd. Vindkraftparken med 4 verk benämnt Långnabba II har beviljats miljö tillstånd den 10.06.2015, ÅMHM-Pn 9/15, som tillsvidare tillstånd. Dessa miljö tillstånd ersätts i sin helhet av detta

beslut och villkoren samt föreskrifterna i miljötillstånd 21/08 och 9/15 revideras enligt nedan med stöd av 22 § miljöskyddslagen.

Placering

Vindkraftverken ska placeras inom arrendeområdena på följande fastigheter: 43-407-5-19 (VK 1, VK 2 och VK 12), 43-407-2-21 (VK 3) 43-407-4-48 (VK 4), 43-407-7-67 (VK 7), 43-407-7-66 (VK 8), 43-407-3-12 (VK 9, VK 10), 43-407-7-68 (VK 13) i Torp, Eckerö, se karta i bilaga 2. Ansökan innehåller även koordinater för exakt placering av verken inom arrendeområdena.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor **senast 31.12.2026**. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHH har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Ålands Vindenergi Andelslag har utfört en miljökonsekvensbedömning, MKB, för vindkraftparkerna Långnabba I och II i enlighet med 2 § punkt 5 i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning, MKB-lagen. Sedan 1 september 2018 gäller en ny landskapslag (2018:31) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning, vilken ersätter den tidigare MKB-lagen. Enligt övergångsbestämmelsen i nya lagen får miljökonsekvensbedömningar som har färdigställts enligt den tidigare MKB-lagen utgöra grund för tillstånd som avgörs efter den nya lagens ikraftträdande. Sålunda krävs inte någon ny miljökonsekvensbedömning för utredning av ärendet eller revidering och sammanslagning av beslut.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

Allmänt

1. ÅVA är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. ÅVA ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta miljötillstånd utförs.
5 § miljöskyddslagen
2. ÅVA ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka anläggandet, drift och underhåll så att miljötillståndet följs. ÅVA ska till ÅMHM meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.
7 § miljöskyddslagen
3. Miljötillståndet avser uppförande och drift av 10 stycken vindkraftverk som har en rotordiameter om 70 - 140 meter och en navhöjd om 80 - 125 meter.
24 § 3 mom. miljöskyddslagen
4. Vindkraftverken måste ha skyddsavstånd till allmän väg, strand eller hamnområde om minst 400 meter vid maximal navhöjd och rotordiameter. Om verken är mindre får skyddsavståndet minska. Henry Seifert's formel för skyddsavstånd: $d = 1,5 \times (D + H)$ där d är riskavstånd [m], D rotordiameter [m] och H navhöjd [m], används för beräkning av exakt skyddsavstånd. ÅVA ska anslå varningsskyltar vid skyddsavstånden invid allmän väg, strand- och hamnområde som upplyser om risken att vistas i vindkraftverkens närhet. För skyltning inom väg- eller hamnområde krävs vägghållarens tillstånd.
24 § c och f punkterna miljöskyddslagen
5. ÅVA ska under uppförande, drift och underhåll av vindkraftverken beakta skyddsnivån hos Natura-område, Natura 2000-område, naturreservat, i lag särskilt skyddade arter och deras biotoper som ligger på och inom vindkraftparkens influensområde.
24 § 3 mom. miljöskyddslagen

6. Vindkraftverk 1 (VK 1) ska ligga på minst 150 meters avstånd från Södra Uddhagarnas naturreservat som även är ett Natura-område. Markhydrologin i naturreservatet får inte påverkas av vindturbinens uppförande och drift. Samma gäller för VK 7 som ska placeras ca 190 meter från samma naturreservat och Natura-område.

Avståndet mellan vindkraftverk 4 (VK 4) och rikkärret, som är en skyddsvärd biotop sydost om vindkraftverket, ska vara minst 130 meter.

Vindkraftverk 8 (VK 8) ska ligga minst 200 meter nordväst om Porsmossa rikkärr. Porsmossa rikkärr är också en skyddsvärd biotop.

Skyddsvärda och särskilt skyddsvärda arter och biotoper ska undersökas noggrant inom arrendeområdena för varje enskilt verk så att arten eller dess biotop inte rubbas utan vederbörligt tillstånd enligt LL om naturvård (1998:82).

24 § punkt c miljöskyddslagen

7. ÅVA ansvarar för att fågelfaunan, speciellt de särskilt skyddsvärda arterna enligt lag som förekommer på området, inte störs av byggandet i häckningstider och att tillräckliga inventeringar görs för att trygga fågelhabitat i området samt att dessa följs upp med åtgärder vid behov.

Även olika fladdermössarter och dess habitat och flyttningsrutter ska följas genom regelbundna fältstudier i området.

ÅVA ansvarar för att fågelfaunan och fladdermöss inventeras under 5 år efter att detta beslut vunnit laga kraft och minst 2 ggr per år. Vid val av tidpunkter för inventering ska särskild hänsyn tas till fåglarnas och fladdermössens flyttperioder. ÅVA ska uppgöra en plan för inventeringstillfällenas upplägg och omfattning och delge den till ÅMHH. Dokumentation över genomförda inventeringar, dess observationer och eventuella åtgärder sänds för kännedom till ÅMHH.

24 § punkterna c och f samt 26 § 4 mom. miljöskyddslagen

8. Vid byggandet och upprätthållandet av servicevägar och elkablar samt i samband med förbättringsarbeten av existerande vägar och vid uppsättning av vindkraftverk får inte markarbeten ske så att diken

avskärs eller annan vattentillförsel till våtmarker, rikkärr eller andra skyddsvärda biotoper eller Natura-områden väsentligt försämras.

Särskilda försiktighetsåtgärder ska vidtas för att säkerställa vattenbalansen i området. Dessa utgör t.ex. anläggande av vägtrummor och använda fundament anpassade för högt grundvatten istället för dränering av området m.fl.

24 § punkt e miljöskyddslagen, 4 kap. 3 - 4 §§ vattenlagen

9. Ljudnivån från enskilt vindkraftverk eller från vindkraftparken som helhet får inte överstiga 40 dB (A) uppmätt som ekvivalent ljudnivå (LA_{eq}) per dygn utomhus invid bostad för fast boende eller byggnad för fritidsboende.

ÅVA ska sköta och underhålla vindkraftverken så att den ljudnivå som verken alstrar är så låg som möjligt.

24 § punkt a miljöskyddslagen

10. Den faktiska skuggeffekten (roterande skuggor) på fast- eller fritidsbostad bör inte överstiga 8 timmar/år (h/a). ÅVA ska vidta åtgärder för att begränsa skuggbildningar då den förväntade skuggtiden överstiger 8 h/a.

Flyghinderbelysning ska följa principen om användning av bästa möjliga teknik som är godkänd av behörig myndighet i syfte att minska störningen av vindkraftverkens ljussättning.

24 § punkt a miljöskyddslagen

11. Rotorbladen på vindkraftverken ska färgsättas så att uppkomsten av reflexer och synlighet minimeras. ÅVA ska underhålla och sköta vindkraftverken så att alla system fungerar och så att de ger ett välvårdat intryck. Vindkraftverkens system för avisning av rotorblad ska vara funktionellt under den tid av året då risk för isbildning föreligger.

24 § punkt f miljöskyddslagen

12. Fasta fornlämningars skyddsområde ska räknas två meter från fornlämningens synliga ytterkanter. Innan uppförande, markberedning och väg- samt eldragningar ska ÅVA se till att utmärkning av fornlämningar i terrängen är utförda och exakta placeringar av forn-

lämningar i området är kända för entreprenörer och övriga utförare. I fall det under grävning eller annat arbete påträffas något föremål eller fornlämning som tidigare inte varit känt ska arbetet omedelbart avbrytas.

3 - 4 §§ och 24 § punkt f miljöskyddslagen

13. ÅVA ansvarar för drift och kontroll av uppförda anläggningar och anordningar, samt är skyldiga att föra driftjournal. Journalen ska sparas 5 år, finnas tillgänglig vid anläggningen och kunna uppvisas på begäran. I driftjournalen ska antecknas åtminstone:

- Drifttid
- Elproduktion
- Kontroller samt reparations- och underhållsåtgärder
- Eventuella olyckor eller tillbud som påverkar naturen och dess funktioner
- Skadade/döda fåglar eller fladdermöss i vindkraftverkets närhet

26 § miljöskyddslagen

14. Vid avslutande av verksamheten ska vindkraftverken monteras ned och tillståndshavaren avlägsna alla spår och rester från verksamheten samt utföra efterarbete så att området i allt väsentligt återställs i ursprungligt skick. Meddelande om avslutande ska göras till ÅMHH och ske i god tid innan avvecklingsarbetet påbörjas.

24 § punkt d miljöskyddslagen

Beslutets motiveringar

Verksamheterna och dess placering

Ålands Vindenergi Andelslag, ÅVA, har miljötillstånd ÅMHH-Pn 21/08 för uppförande och drift av 6 vindkraftverk kallade Långnabba I och miljötillstånd ÅMHH-Pn 09/15 för 4 vindkraftverk kallade Långnabba II. Detta beslut avser revidering av villkoren i de tidigare beslutade miljö-tillstånden. Villkoren i detta miljötillstånd medger större verk i enlighet med ansökan och sammanslagning av de två vindkraftparkerna till en park kallad Långnabba. Totalt medger beslutet 10 vindkraftverk. Vindkraftverken har beviljats bygglov den 16.12.2014 av Eckerö kommun men revideringen av vindkraftverken kan även behöva en ny bedömning av kommunen.

För vindkraftparken har en MKB upprättats och miljökonsekvenserna utretts i enlighet med den tidigare MKB-lagen (2006:82). Den nya landskapslagen (2018:31) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning ersätter den tidigare MKB-lagen. Enligt övergångsbestämmelsen i nya lagen får miljökonsekvensbedömningar som har färdigställts enligt den tidigare MKB-lagen utgöra grund för tillstånd som avgörs efter den nya lagens ikraftträdande. Sålunda krävs inte någon ny miljökonsekvensbedömning för utredning av ärendet eller revidering och sammanslagning av tidigare beslut om miljötillstånd för samma verk och dess placering. Ärendet har istället kompletterats avseende utredning av utökningen av vindkraftverkens rotordiameter och navhöjd samt dess miljökonsekvenser.

ÅMHHM konstaterar att det är tillräckligt utrett att den totala vindkraftparken med 10 verk enligt de tidigare fastställda placeringarna på arrendeområdena kan förverkligas i enlighet med förutsättningarna i 6 § miljöskyddslagen om villkoren i beslutet beaktas. Sammanslagningen av miljötillstånd beviljas med stöd av 17 § 1 mom. landskapslagen (2008:124) om miljöskydd och revideringen av miljötillståndet sker med stöd av 22 § miljöskyddslagen.

Allmänna motiveringar

Verksamheten begränsas av antalet vindkraftverk till totalt 10 stycken, vilka får uppföras och vara i drift och de enskilda verkens rotordiameter begränsas till 70 - 140 meter samt navhöjden till 80 - 125 meter.

Uppförande och drift av 10 verk av denna storlek kan ge en generatoreffekt per verk om 4 - 5 MW beroende på leverantör och den tekniska utvecklingen av generatorerna som finns på marknaden i dagsläget. Det innebär om hela parken byggs en elproduktion om 130 000 - 140 000 MWh eller mer per år, vilket motsvarar ungefär 50 % av hela Ålands elförbrukning på årsbasis. Eftersom generatoreffekten inte leder till negativ miljöpåverkan i sig, påverkas inte ljud- och skuggning med en högre generatoreffekt, varvid denna inte regleras i villkoren. ÅVA:s målsättning är att producera så mycket förnyelsebar energi som möjligt inom ramen för begränsningarna i tillståndet, så att förutsättningar finns för fortsatt miljötillstånd och revidering av villkoren i enlighet med miljöskyddslagens krav i 2 kapitlet.

I MKB:n från 2013 framkommer de undersökningar och inventeringar som genomförts avseende skyddsvärda och särskilt skyddsvärda arter och dess biotoper, fågelhabitat, påverkan på naturreservat och Natura-områden samt liknande risker för skada på naturen och dess funktioner enligt 3 § punkt b i miljöskyddslagen. De fågelinventeringar som gjorts visar att vindkraftparken har liten inverkan på häckande fågel då de flyger så lågt att risk för kollision med vindkraftverken är låg. Tranan är dock känslig för störning vilket särskilt bör beaktas vid uppsättning av vindkraftverken samt att tranan tillsammans med nattskärran utgör en art av betydelse som nämns i fågeldirektivets bilaga 1 samt i listan över Ålands fridlysta och särskilda arter i 2 § landskapsförordning (1998:113) om naturvård. Andra undersökningar visar dock att fågellivet generellt anpassar sig till de nya förhållandena när verken uppförts och att få döda fåglar återfinns i områden kring vindkraftverken. Vid den senaste inventeringen i området, miljöbyrå 2018, framkommer att det finns skyddsvärda arter i form av ängsstarr och skärmstarr, att tretåig hackspett häckar i området samt att fiskgjuse har enstaka bon inom området. Sålunda krävs fortsatta inventeringar av särskilt skyddsvärda arter i området och i de fall uppförandet med tillhörande arbeten föranleder intrång eller riskerar en skyddsvärd art eller dess biotop ska särskilt tillstånd för detta sökas hos behörig myndighet innan verksamheten inleds. Enligt 3 § punkt b2 och b3 omfattar negativ miljöpåverkan skada på naturen och dess funktioner samt hinder för eller väsentligt försvårande av nyttjande av naturresurser.

Vid all verksamhet ska ÅVA förfara så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan i enlighet med 4 § miljöskyddslagen. Enligt 7 § i samma lag ska verksamhetsutövaren ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan samt organisera sin verksamhet så att den sköts enligt kraven i miljöskyddslagens 4 §. ÅVA fyller kraven på verksamhetsutövarens organisation i enlighet med 7 § miljöskyddslagen.

I detta beslut har miljöpåverkan för genomförande av projektet, uppförande och drift av 10 vindkraftverk, byggande av servicevägar och nyttja befintliga vägar samt dragnings av kablar i luften och i vägar

bedömts. Eftersom användning av markområden har minimerats, användning av befintlig infrastruktur sker och elanslutningen kommer att ske till det åländska stamnätet vid Kraftnät Ålands elstation i Tellholm, Hammarland via sjökabel med befintligt miljö tillstånd (ÅMH-Pn 4/15) har ingreppen i naturmiljön minimerats. Skyddsavstånd till befintliga skyddade biotoper och våtmarker har fastställts i tidigare tillstånd och kompletteras i detta beslut samt att vägdragning mot Natura 2000-område sker i norra rån så att området enligt beslut ÅFS 4/2016 inte berörs.

I miljökonsekvensbedömningen 2013 konstateras att vindkraftverkens visuella konsekvenser hör till de mest betydande som vindkraftparken medför. Vindkraftverkens synlighet påverkas förutom av avståndet och den lokala topografin av olika faktorer, exempelvis vindkraftverkens storlek och antal, färgsättning, och väderleks- samt ljusförhållanden. Vindkraftverken blir något högre än i MKB:n vilket medför en viss påverkan på den visuella effekten, med 17 % vid maximal ökning av rotordiameter, 14 % vid maximal navhöjd och 15 % med maximal höjd. Vid visualisering i fotomontaget visas synligheten av verken i Degersand, Torp och Skeppsvik. Vid utökningen kommer den visuella effekten i byarna öka något, i relation till storleksökningen i detta tillstånd jämfört med de tidigare beviljade miljö tillstånden (21/08 och 9/15).

Natura 2000-områden, naturskyddsområden och vissa arter och biotoper har ett särskilt skydd i LL om naturvård (1998:82), nedan naturvårdslagen. I 16 § 2 mom. samma lag ska en skyddsvärd eller särskild skyddsvärd biotop som ändras eller försämras så att den förlorar sin särart eller betydelse för bevarande av den biologiska mångfalden söka om tillstånd innan rubbning kan ske. Likaså gäller enligt 15 § i naturvårdslagen ifall arter påverkas av att vattentillförseln till området ändras. ÅVA har meddelat att de har för avsikt att samråda och lämna den information som krävs innan byggandet och att ÅVA kommer att tekniskt säkerställa de naturliga vattenstråken genom att hålla tillräckliga avstånd till rikkärr och naturskyddsområden, lägga vägtrummor i nya vägar samt anpassa fundamenten med sådana som är lämpliga för högt grundvatten. Sålunda föreligger inte heller sådan vattenfarlig verksamhet

som riskerar försämra vattnets reningsförmåga eller annan kvalitetsförsämring som inte är ringa och åtgärderna är tillräckliga skyddsåtgärder som skäligen kan krävas enligt 4 kap. 7 § vattenlag (1996:61), nedan vattenlagen.

Om vattenföretag eller vattenfarlig verksamhet trots försiktighetsmått riskerar att medföra olägenheter som var för sig eller tillsammans är av väsentlig betydelse får företaget eller verksamheten inte utföras eller bedrivs annat än om nyttan härav klart överstiger skadan enligt 4 kap. 3 § vattenlagen. ÅMHH konstaterar att den allmänna nyttan av en så betydande ökning av Ålands fossilfria och förnyelsebara elproduktion utgör sådan nytta som överstiger eventuell skada på vattenbalansen i området enligt vattenlagen.

Museibyrån har tidigare meddelat, i projekten Långnabba 1 och 2 och de arkeologiska utredningar som ÅVA låtit utföra samt i MKB:n som finns för projektet, att det inte föreligger några kända antikvariska hinder för att placera vindkraftverken i enlighet med planeringen och de fastställda placeringarna av verken. Det föreligger fasta fornlämningar i närheten till de anläggningar och arrendeområden där vindkraftverken kommer att placeras. Gränser till dessa kända fornlämningar har inte fastställts av kulturbyrån, vilket innebär att dessa fornlämningars skyddsområde ska räknas två meter från fornlämningens synliga ytterkanter i enlighet med 4 § LL (1965:9) om fornminnen, nedan fornminneslagen.

ÅMHH har gjort en bedömning av tillåtligheten för verksamheterna samt granskat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHH konstaterar att då tillståndshavaren vid utförandet av verksamheterna iakttar de villkor som föreskrivs, kommer verksamheterna inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 § punkt b, 1 - 7 i miljöskyddslagen. ÅMHH beviljar fortsatt och reviderat miljö tillstånd med stöd av 17 § miljöskyddslagen då verksamheterna följer denna lag och den lagstiftning som anges i 10 § miljöskyddslagen.

För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa åläggs tillståndshavaren nödvändiga villkor om miljöhänsyn i form av allmänna villkor om bland annat att utse en ansvarig person under projektet samt specifika villkor om uppförandet, drift och underhåll av vindkraftverken,

begränsning av produktionsmängd (effektklass, storlek och antal mm), minskning av olägenhet för människor och miljö från verksamheten samt att verksamhetsutövaren ska övervaka och journalföra verksamheten på ett kontrollerat och noggrant redovisat sätt. Villkor och föreskrifter ges i enlighet med miljöskyddslagens 24 och 26 §§.

Detaljerade innehållsmotiveringar

Vindkraftverk kan potentiellt medföra olägenheter i form av buller, rörliga skuggor och reflexer från rotorbladen samt medföra risker för iskast. Därtill kan de visuellt upplevas som ett störande inslag i landskapsbilden. Ett rotorblad som snurrar mot allmän väg-, strand- och hamnområde kan uppfattas skrämmande och kan innebära en reell risk, särskilt vintertid då iskast kan förekomma. Ett visst skyddsavstånd behöver därför iakttas. ÅMHM finner det skäligt att allmän väg, strand och hamn måste ha ett skyddsavstånd motsvarande minst 400 meter vid uppförande av maximala verk. Dock så att skyddsavståndet får minska om mindre verk uppförs. För beräkning av exakt skyddsavstånd ska Henry Seifert's formel för skyddsavstånd användas, $d = 1,5 \times (D + H)$ där d är riskavstånd [m], D rotordiameter [m] och H navhöjd [m].

Genom villkor får inte den högsta ljudnivå överstiga 40 dB (A) uppmätt som ekvivalent ljudnivå (LA_{eq}) per dygn utomhus invid bostad för fast boende eller byggnad för fritidsboende samt att faktiska skuggeffekten (roterande skuggor) på fast- eller fritidsbostad inte ska överstiga 8 timmar/år (h/a) så att olägenhet för människors hälsa och skada för allmän trivsel inte föreligger under vindkraftverkens drift. Av MKB:n framgår att verksamhetsutövaren kan vid behov behöva begränsa olägenhet i form av buller från vindkraftverken. Detta kan utföras genom att minska effektivitet vid vissa vindförhållanden och tidpunkter på året. För att trygga vindkraftverkens funktion, säkerhet, livslängd och det visuella intrycket i landskapsbilden krävs noggranna val av material samt underhåll och skötsel av vindkraftverken, vilket regleras i villkoren för att minska negativ miljöpåverkan.

Enligt 4 § miljöskyddslagen ska vid all verksamhet förfaras så att ändamålet nås med minsta möjliga miljöpåverkan utan att denna hänsyn blir oskälig. Enligt 3 § punkt b4 omfattar negativ miljöpåverkan även försämring av kulturvärden varvid villkor om detta har införts i

miljötillståndet. Fasta fornlämningar är fredade enligt 1 § i fornminneslagen och får inte utan tillstånd grävas ut, ändras, skadas, tas bort eller på annat sätt rubbas. I enlighet med 13 § fornminneslagen ska en projektägare i god tid utreda om någon fast fornlämning kan komma att beröras och om så är fallet genast anmäla det till behörig myndighet, i detta fall kulturbyrån vid landskapsregeringen. Om det under grävning eller annat arbete påträffas en fast fornlämning som inte tidigare varit känd ska ÅVA enligt 14 § fornminneslagen avbryta arbetet som berör denna del och omedelbart kontakta den behöriga myndigheten för anvisningar om möjligheten till fortsatt arbete.

Myndigheten kan enligt 26 § miljöskyddslagen utfärda föreskrifter om egenkontroll och redovisning bl.a. av verksamhetens utsläpp, drift och miljöpåverkan. ÅMHM definierar i villkor 12 de punkter som åtminstone behöver ingå i verksamhetsutövarens egenkontroll och journalföring.

Verksamhetsutövaren ska meddela ÅMHM då vindkraftverken och tillhörande anläggningar tas ur drift för att informera myndigheten om upphörande av tillsynsobjektet. Den största miljöpåverkan sker under vindkraftverkens drift varmed krav om utredning av verksamhetens miljöpåverkan inte krävs vid avvecklingen. All verksamhet ska ske med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, så även avvecklingen. När avvecklingen sker, är det viktigt att avlägsna utrustning och anläggningar så att den inte kvarlämnas att förfula landskapsbilden och potentiellt leder till miljöförorening. Villkor 13 ges med stöd av d punkten 24 § miljöskyddslagen.

Slutligen konstaterar ÅMHM att revideringen och sammanslagningen av verksamheterna i detta miljötillstånd är förenligt med miljöskyddslagens bestämmelser och förutsättningar finns därmed för uppförande och drift av en vindkraftpark i Långnabba i Torp, Eckerö.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med bilaga 1 i Ålands landskapsregeringsbeslut (2018:9) om taxa för ÅMHM och avgiftssänkning enligt 7 § i samma beslut.

Revidering av miljö tillstånd, vindkraftpark (- 50%)	4712,50 €
Annonskostnad, delgivning ansökan	327,36 €
<hr/>	
Totalt*	5039,86 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Erica Sjöström
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över verkens placering
3. Besväransvisning

Ärendehantering

Ansökan

Ålands Vindenergi Andelslag har ansökt om miljötillstånd för revideringen av uppförande och drift av 10 verk med en generatoreffekt per verk om 4 - 4,3 MW och rotordiameter om 70 - 140 meter samt en navhöjd om 80 - 125 meter. Samtidigt anhåller sökanden om att miljötillstånden för Långnabba I och II slås ihop till ett miljötillstånd till en hel vindkraftpark med 10 verk kallat Långnabba i Torp, Eckerö.

Ansökan inkom 20.11.2018 och har kompletterats 20.11.2018, 13.03.2019, 13.05.2019, 21.05.2019, 09.08.2019, 19.08.2019, 28.08.2019 samt 03.10.2019.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 7 – 29 oktober 2019 på ÅMHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 07.10.2019. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Utlåtanden har begärts från Kulturbyrån och Miljöbyrån vid Ålands landskapsregering. Utlåtandena inkom 19.08.2019 respektive 01.10.2019.

Bemötande

ÅVA har lämnat bemötande på utlåtanden och yttranden som inkommit. ÅVA bereddes möjlighet till samråd om villkoren i beslutet innan ärendet avgjordes.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.